

Examenul național de bacalaureat 2025
Proba E. d)
Filosofie

Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Pentru fiecare dintre următorii itemi, scrieți, pe foaia de examen, doar cifra corespunzătoare și notați în dreptul ei doar litera asociată răspunsului corect. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Filosoful care afirmă că utilitatea este fundamentul moralei este:
a. Fr. Hayek b. J.St. Mill c. R. Descartes d. Imm. Kant
2. Fericirea apare ca stare de plăcere și evitarea suferinței în etica:
a. deontologică b. teleologică c. hedonistă d. aplicată
3. Teza potrivit căreia "Omul s-a născut liber și pretutindeni se află în lanțuri" este o problemă filosofică specifică domeniului:
a. politic b. moral c. gnoseologic d. cultural
4. Demersul inductiv prin care sunt derivate principii din analiza unor fapte concrete aparține:
a. eticii hedoniste b. eticii aplicate c. eticii deontologice d. eticii teleologice
5. Activitatea sufletului conformă cu rațiunea este acceptată ca fiind binele în concepția lui:
a. Platon b. Augustin c. J. Locke d. Aristotel
6. Libertatea voinței raționale este o idee specifică teoriilor:
a. utilitariste b. hedoniste c. deontologice d. teleologice
7. În concepția lui Augustin, omul este caracterizat prin a avea:
a. suflet caracterizat prin existență, cunoaștere și voință
b. sociabilitate
c. capacitatea de a cugeta
d. capacitatea de a fi, prin excelență, ființă creatoare de cultură
8. Aserțiunea potrivit căreia avem nevoie de libertate pentru a împiedica statul să abuzeze de putere în societatea deschisă aparține lui:
a. J. J. Rousseau b. J.P. Sarte c. J. Rawls d. K. R. Popper
9. Etica aplicată pune în dezbatere probleme precum:
a. clonarea b. libertatea c. cunoașterea d. sensul vieții
10. Libertatea social-politică este una dintre valorile unui regim politic:
a. totalitar b. autocratic c. democratic d. despotic

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Analizați, într-o pagină, problematica *naturii date și naturii dobândite, în cazul omului*, din perspectivă filosofică. Punctajul se acordă pentru:

- a) numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referire la problematica naturii umane **1 punct**
- b) precizarea explicită a tezei/ideii filosofice despre natura umană **2 puncte**
- c) explicarea unei teze/idei filosofice, precizată explicit la subpunctul b) **6 puncte**
- d) ilustrarea tezei/ideii filosofice pe care ați precizat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană **4 puncte**
- e) menționarea unei consecințe în privința naturii umane, din perspectiva raportului între natura dată și natura dobândită în cazul omului **1 punct**
- f) utilizarea adecvată a limbajului de specialitate **1 punct**
- g) încadrarea în limita de spațiu precizată **1 punct**

B. Argumentați în favoarea sau împotriva tezei potrivit căreia: *datoria este necesitatea de a îndeplini o acțiune din respect pentru lege.* (Imm. Kant) **8 puncte**

C. Ilustrați, printr-un exemplu concret o problemă care poate constitui obiect al eticii aplicate. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

Străinul: ...guvernământul adevărat, dacă există un asemenea guvernământ, trebuie căutat la un singur, sau la doi, sau la un număr foarte mic de oameni. (...)

Străinul: Dar aceștia, fie că poruncesc cu sau fără consimțământul supușilor lor, potrivit unor legi scrise sau fără ele, fie că posedă averi sau sunt săraci, trebuie să credem așa cum presupunem noi acum, că ei guvernează potrivit unei anumite arte. (...)

Străinul: ...se impune deci o consecință obligatorie, aceea că, dintre guvernăminte, numai acela este corect și adevărat în care se găsesc suverani ce nu par numai savanți ci sunt într-adevăr și fie că guvernează conform unor legi sau fără legi, cu consimțământul sau împotriva voinței supușilor lor, fie că sunt săraci sau avuți, toate acestea nu au însemnătate când e vorba de apreciat corectitudinea. (...)

Străinul: ...atât timp cât prin știință și justiție fac să dureze cetatea și să fie mai bună atât cât se poate, atunci și numai potrivit acestor trăsături trebuie să recunoaștem că acest guvernământ este singurul corect.

(Platon, *Omul politic*)

1. Formulați, pe baza textului dat, teza lui Platon. **4 puncte**

2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *lege* și *libertate individuală*, utilizând termenii menționați în sens filosofic. Punctajul se acordă pentru:

a) utilizarea fiecăruia dintre cei doi termeni dați în sens filosofic **2 puncte**

b) evidențierea corelației existente între termenii dați **6 puncte**

c) coerența textului redactat **1 punct**

d) încadrarea în limita de spațiu precizată **1 punct**

3. Argumentați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice din textul dat. **6 puncte**

B. Una dintre problemele fundamentale ale filosofiei este esența ființei umane.

1. Menționați două trăsături specifice prin care ființa umană poate fi definită. **4 puncte**

2. Construiți un argument care să infirme teza potrivit căreia omul este o ființă solitară. **6 puncte**